

TRŽIŠKI VESTNIK

Leto III.

Tričič, dne 1. junija 1954

St. 11

SZDL tržiške občine pred odgovornimi nalogami

Pretekli teden se je v Tržiču vršila konferenca občinskega odbora SZDL Tržič, na kateri je prisostvovalo 139 delegatov. Podana poročila kakor tudi razprava so podali široko analizo vsega dosedanja dela odbora, obenem pa opozorila na dolocene značilne pomanjkljivosti, ki so v veliki meri okrnjevale sproščenost in vlogo dela te organizacije.

Spoščna ocena dosedanja dela nam daje nekako povprečno sliko tistega, kar bi dejansko lahko v organizaciji videli in tudi od nje pričakovali. Konferenca je razpravljala predvsem o vlogi in namenu te organizacije pri urejanju družbenega in političnega življenja. Zaključki so pokazali, da so vsaj v veliki večini posamezni odbori pozabili, da bi morali biti tako člani SZDL kot vodstva teh odborov veliko bolj zainteresirani na potrebah in želijah članstva, o čem naj posamezni sestanki razpravljo, predvsem pa na tem, da mora organizacija v celoti postati nosilec revolucionarnih tradicij dosedanjih uspehov in naporov delovnih ljudi.

Če že štejemo za merilo naš hitri družbeni razvoj in nenehno hotenje po čimprejšnji doseg našega cilja, potem lahko ugotovimo, da se je organizacija premalo brigala za pravčasno spoznavanje problematične svojih območij ter za to, da bi vse naloge tako v gospodarskem kot političnem pogledu dosledno prenašala na svoje članstvo. Ne smemo pa seveda trditi, da je bil ta pojav splošen, temveč z veseljem ugotavljamo, da so prav nekateri vaški odbori kot Podljubelj, Kovor, Sebenje in delno Križe pravilno razumeli vlogo in delo SZDL ter da so pravočasno začeli z urejanjem in sprovanjanjem nalog, katere je organizacija morala izvršiti. Nekam čudno pa je dejstvo, da se je prav Tržič sam premalo brigal za to, da bi s svojimi člani več razpravljal o družbenih in političnih nalogah. Razprava je sicer pokazala, kar je prav govo neizpodbitno dejstvo, da so se odbori po kvartih — razen VI. kvarta — preveč spuščali v drobnarje, niso pa načeli jedra zakaj na sestankih ni bilo obivalcev; Preskromna priprava na-

nje, sestanki brez določenega načrta in delavnosti, vse to je brez dvoma vrglo precej slabo luč na delo odborov.

Kritična ocenitev dosedanja dela je torej uvidela, da je nujno potrebno vse dosedanje delovanje v celoti preusmeriti in priti do sistematičnega dela, ki bi vsestransko zainteresiral vse člane SZDL. Treba je v boode vse sestanke in zborovanja članov predhodno pripraviti. Treba je vsakemu sestanku dati tisto obeležje, ki bo za vsega dostopno in imelo svoj določen cilj. Treba je nujno posvetiti vso pozornost politični utrditvi organizacije in jo moralno podpreti v njihovih prizadevanjih. Konferenca je predvsem grajala neaktivnost in mlačnost posameznih članov ZK, ki se za delo organizacije niso brigali, čeprav bi morali biti prvi, ki bi ji pomagali reševati njene vsakodnevne naloge. Več bo potrebno skupnega sodelovanja in resnega dela pri urejanju družbenega in političnega življenja. Tudi v pogledu vzgoje mladine in pravilnega odnosa do članov samih. Za vsak predlog in vsako zamisel je treba

imet pravilno razumevanje, ker bomo le tako uspeli nuditi vsestransko pomoč našem družbenim in političnim organom pri urejanju našega razvoja in gospodarstva.

Konferenca je torej opozorila na vse nedostatke in tako sklenila, da je treba z delom začeti na ta način, da bo pristopen in zanimiv slehernemu članu SZDL. Tudi o tem, kdo je lahko član organizacije, je bilo veliko govora. Karieriste in tiste, ki se zaradi osebnih interesov skušajo vriniti v vrste vodstev, je treba enkrat za vselej odstraniti in jim pokazati, da je ta organizacija zgrajena na temelju ljudske revolucije, ki bo uspešna tudi v bodoče rešiti vse naloge, ki se bodo postavljale pred njo.

Po končani razpravi je bil izvoljen novi občinski odbor SZDL, ki ga sestavljajo: Ivan Štucin, Gvido Dornig, Tomaz Ahačič, Stana Costa, Rudi Hrovatič Anton Podgoršek, Alojz Jež, Marija Karo, Andrej Peharc, Milena Brezar, Jože Stular, Donat Štiblji, Franc Žnidar, Stane Ježek in Milan Batista. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni: Jože Černigoj, Alojz Stancar, Jože Roblek, Zdenko Lavička in Jože Mokorel.

Vsekakor pričakujemo, da bo novi občinski odbor po prevzemu dela vsestransko poprijel za delo in edino tako bomo lahko uspeli v tej organizaciji zaživeti pravilno življenje in postaviti organizacijo na trdne noge.

Anton Podgoršek

Rezultat volitev v nove odbore SZDL

Odbor	Število volivcev	Volitev udeležili	Upravljeno odsotni	Neupravič. odsotni	Veljavne glasovnice	Neveljavne glasovnice
I. kvart	526	452 85,9%	19	55	430	22
II. kvart	680	545 80,1%	4	131	422	23
III. kvart	524	439 83,8%	15	70	391	48
IV. kvart	455	433 95,2%	11	11	415	18
V. kvart	517	428 82,8%	42	47	416	12
VI. kvart	609	576 94,6%	27	6	546	30
Senično	163	144 88,4%	17	2	137	7
Sebenje	189	172 91, %	5	12	137	35
Puterhof	141	128 90,8%	4	9	128	—
Sv. Neža	157	132 84,1%	5	20	91	41
Križe	308	268 87, %	20	21	255	13
Pristava	239	202 84,5%	26	11	188	14
Podljubelj	313	306 97,8%	7	—	302	4
Žiganja vas	130	125 96,2%	3	2	111	14
Slap	128	101 78,9%	12	15	93	8
Lom	237	187 78,9%	31	19	129	58
Leše	237	218 92, %	17	2	181	37
Kovor	425	420 98,8%	4	1	373	47
Retnje - Breg	148	126 85,1%	18	4	121	5
Skupaj	6.126	5402 , %	287	437	4.966	436

Drobne iz Puterhofa

Gozdna uprava je pred prvim majem dala javnosti v uporabo najmoderneje urejeno javno stranišče, ki ustreza vsem higijenskim predpisom.

Večmilionsko škodo je napravilo neurje, ki je divjalo v začetku maja. Poleg precejšnjega števila polomljenih in izruvanih dreves, je preobilna moča sprožila tudi dva zemeljska plazova, ki sta za nekaj dni prekinila cestni promet Puterhof-Tržič.

Zadnji zbor članov SZDL je bil dobro obiskan in tudi razprava dokaj plodonosna.

Gostilna v Puterhofu urejuje park na južnozapadni strani gradu. Hvalevredna iniciativa.

Našim bralcem

Zaradi občutnega zastoja, ki je pretekli teden zaradi obolenosti grafičnega osebja nastal v strojni stavnici Gorenjske tiskarne, se je ta številka Tržiškega vestnika nekoliko zakasnila. Prosimo naše bralce, da nam to zamudo oproste! Prihodnja številka bo, upamo, lahko izšla že v pravem roku, 15. junija.

Še dve Titovi štafeti

Letos, se zdi, se množične organizacije niso zadovoljile le s tem, da prispeva vsaka svoj delež k štafeti, ki naj skupno ponesejo svoje čestitke in voščila maršalu Titu za njegov 62. rojstni dan, temveč so mnoge izmed njih hotele dati izraza svoje ljubezni do predsednika republike že s svojo lastno štafeto. Tako smo letos v Tržiču prisostvovali predaji štafetnih palic kar štirikrat. Poročali smo že o slavnostih ob sprejemu planinske Titove štafete ter Titove štafete graničarjev, zabeležiti pa moramo še dvoje podobnih slovesnosti.

V sredo, 19. maja ob 13. uri je tekla skozi Tržič štafeta »Partizana«, ki pa so se ji pridružile tudi druge organizacije. Tržičani smo se udeležili sprejema tudi te štafete polnoštivilno in povzdignili pomen tega trenutka, ki naj izrazi naša najglobljiva čustva do našega draugega maršala Tita, z vso slovestnostjo. Trg svobode je bil tudi ob tej slovesnosti ves praznican.

Zadnji, a s toliko bolj priscrčnimi voščili so svojemu ljubljenemu tovarišu Titu čestitali za njegov rojstni dan naši najmlajši, pionirji iz vseh šol tržiške občine. Svojo štafetno palico so ponesli izpod Karavank v nedeljo, 23. maja navsezgodaj. Na Trg svobode v Tržiču, kjer so jih pričakovali ostali pionirji tovariši, so pritekli še pred 7. uro. Po kratki slovesnosti so nadaljevali svojo pot proti Kranju, kjer so svoje čestitke združili s čestitkami vseh pionirjev kranjskega okraja. Še pred pol-dnem pa smo slišali v radiu droben glasek, ki je oznanil, da je štafeta pionirjev kranjskega okraja prispevala v Ljubljano.

Tako smo se vsi od najstarejšega do najmlajšega občana zbrali po različnih svojih zastopnikih 25. maja ob predsedniku republike, svojem dragem tovarišu Titu, da mu znova izrazimo svojo neomajno ljubezen in da mu izrečemo iskreno voščilo. Na mnoga leta, ljubljeni naš maršal!

Tržičani na proslavi 10. obletnice Zbora gorenj. aktivistov

Tudi Tržičani smo se v nedeljo, 23. maja v lepem številu udeležili desete obletnice Zbora gorenjskih aktivistov na Mosteh na Jelovici.

Klub malo obetajočemu vremenu smo napolnili 4 kamione, ki so nas v megleinem jutru potegnili prav na vrh Jelovice, kjer smo prisostvovali proslavi. Tov. Ivan Bertoncelj je v svojem govoru orisal težko širiletno borbo gorenjskih partizanov in aktivistov in opozoril na vlogo, ki jo je pri tem odigral naš proletariat in naša delavska srednica — Jesenice, Kranj, Tržič, Kamnik.

Tov. Bogdan Osolnik, ki je bil pred 10. leti sam navzoč na

zboru, je govoril predvsem o delu in pomenu gorenjskega zборa aktivistov. Prav kot pred 10. leti, sta tudi nedeljske udeležence pozdravila tov. Lidija Sentjurčeva in tov. Boris Kratgher.

Po pozdravu kranjskih pionirjev je pevski zbor Fr. Prešernova iz Kranja zapel nekaj partizanskih pesmi, mladinsko gledališče iz Kranja pa je odigralo 3. dejanje iz »Raztrgancev«.

Po končani proslavi smo se v soncu in dobrem razpoloženju, polni lepih vtisov, vrnili preko Bohinja in Bleda.

Za organizacijo obiska te proslave zasluži ZB v Tržiču polno priznanje.

NAŠI SLAVNI PADLI BORCI NOV

Heroj Albin Grajzar

II. V PARTIZANIH

Ze kot petnajstletni mladenič se je vključil v mladinsko organizacijo. Skupaj z napredno in revolucionarno vzgojeno mladino se je takoj ob kapitulaciji stare Jugoslavije aktivno vključil v borbo proti okupatorju. S svojim junaštvom pa je kmalu postal ponos in vzgled partizana.

Ze kmalu — čez nekaj tednov po okupaciji —, je pomagal z drugimi prevažati orožje in strelivo po Ljubljanci. Ob tej prilikli so naleteli na italijansko patruljo, se z njo spopadli, jo odbili in preprečili italijansko zasledovanje. To orožje so zbrali za partizane.

Ker so ga Italijani zasledovali, je odšel mesec junija 1941. leta v ilegalno. Pričel je s pomočjo drugih zbirati orožje in strelivo. Vse to je odprenjal

v gozd, kjer so tedaj ustanavljali prve partizanske skupine. Meseca avgusta je sodeloval pri likvidaciji narodnih izdajalcev. S sabotažami in likvidacijami je nadaljeval do novembra 1941. ko je vstopil v novo ustanovljeni bataljon na Pugledu, ki ga je vodil tovariš Stane Rozman. V borbah, ki jih je imel bataljon na Libergi pri Litiji, kjer je padlo 40 Nemcov, in v borbi za Turjak se je Albin Grajzar hrabro boril kot mitraljezec.

V začetku januarja 1942 je bil poklican k VOS v Ljubljano, kjer se je udeležil vseh akcij do avgusta 1942, ko je bil zopet poslan na teren. Take akcije v Ljubljani so bile n. pr. likvidacije izdajalcev, reševanje partijskih voditeljev iz zaporov in bolnišnic (sodeloval je n. pr.

Iz okoliških vasi

Od Sv. Neže Skopuh, da mu ni para

Bralcu se bo morda zdel naslov čuden, zato naj ga kar po vrsti utemeljimo! Zadnje čase imamo več primerov slabega ravnanja s starimi ljudmi na podeželju. Tako je tudi tale primer graje in obojovanja vreden.

Pri Sv. Neži živi srednji kmet Franc Šlibar, po domače Bavan-tak, z ženo Frančiško, ki je šele pred kratkim prevzel posestvo od svoje matere. Bil je edini sin in zato je tudi gospodar domačije. Toda mači, stara nad 70 let, nima več prostora v hiši in mora tavati okrog ter prosi za hrano. Na zapuščinski razpravi si je izgovorila le-te prehrambene artikle: tri jajca in en liter mleka na teden, na leto pa 3 kg masti in nekaj mesa. Rečeno pa je bilo, da mleka takrat, kadar bi ga pri hiši ne bilo, ni treba dajati. Sin France z ženo brez otrok pa teh obveznosti nikakor noči izpolnjevati, ampak je kratkomalo svoji materi, rekel: »Ce ne boš delala, ti jesti ne dam!« Ob dolžil jo je, da krade. Tako je morala 70-letna mati k hčeram, ki so poročene

v drugih vaseh in pri njih iskati zatočišče.

Poglejmo še tale dogodek: Francetova sestra, poročena v Radovljici, je imela doma (pri Sv. Neži) še stensko uro, ki si jo je kupila še kot dekle. Pred dnevi je prišla ponjo in jo po daljšem prerekanju le dobila in odšla. Dobor četr ure od hiše, na popolni samoti pri gozdu, pa se je brat nenadoma pojavil za njo in jo zahrbitno napadel. S silo ji je uro vzel in hitro odnesel domov. Sestra je objokana šla naprej in se oglasila pri sorodnikih. Tam je bila tudi mati, ki je v svojem življenju mnogo trpela, saj je sama z majhnimi otroki morala obdelovati posestvo. Jokala je nad početjem svojega sina, se vsa tresla in povedala še, da je France v jeseni zgrabil njeno kuhinjsko tehniko, jo s silo treščil ob tla in zavpil: »Sedaj je ne boš imela ne ti, ne jaz!«

Vsi sorodniki in sosedje obsojajo ta nečloveški odnos sina do svoje matere in sestra, ki so prisiljene stvar javiti tožilstvu.

Iz Vadič poročajo:

Naša vas stoji na precej strmem pobočju nad Lešami in je na samotnem kraju. To vas si je izbrala gasilska četa pri Sv. Neži v nedeljo, 23. maja za mokrovajo. Vaščani smo se začudeno spraševali, zakaj so si izbrali prav našo vas za mokro vajo, ker ni v bližini vode. A vrlih gasilcev ni prav nič oviral; v našem času so napeljali cevi v 200 m oddaljeni potok in

pričeli z vajo. Vse jim je šlo takoj hitro izpod rok, da smo se vaščani kar čudili.

Vaščani smo prepričani, da nam bodo tudi v primeru požara priskočili na pomoč s svojim požrtvovalnim delom in jim želimo še nadaljnji uspehov. Omeniti moramo, da obstoji gasilska četa pri Sv. Neži šele tretje leto.

Vaščani vase Vadiče.

Dopisujte
v „Tržički vestnik“!

pri reševanju tovarišice Zdenke Kidrič in drugod. Pri teh akcijah je pokazal zgledno hrabrost in požrtvovalnost. Ko je bil meseca avgusta 1942 poslan v NOV, je postal komandant I. bataljona VOS pri Glavnem štabu NOV in POS. Operativno področje tega bataljona so bile Dolenjska, Notranjska in Bela Krajina. Najprej je bil ta bataljon udarna enota za razbijanje in uničevanje raznih belogardističnih skupinic in posameznikov, dalje za justifikacijo posameznih narodnih izdajalcev in za organizacijo varnostno-obveščevalne službe po vsem omenjenem teritoriju. Vmes je bil spomladis leta 1943 v spremstvu tovariša Edvarda Kardelja v Bosni. Po ustanovitvi VDV enot je ta prvi bataljon VOS postal kot varnostna enota pri Glavnem štabu in CK in kot udarna enota za intervencije v najtežjih situacijah v vseh sovražnikovih ofenzivah. Ta bata-

ljon je pomenil vsem enotam ostale vojske vzor hrabrosti, požrtvovalnosti in predanosti Partiji in osvobodilni borbi. Prav tako je pomenil sovražnikom, predvsem belogardistom, strah in trepet. Za vse te velike uspehe in važno vlogo tega bataljona gre skoraj izključno zasluga tovarišu Albinu Grajzaru.

Padel je pri Trebnjem, decembra 1944, v spopadu z elitnimi belogardističnimi enotami.

Katastrofalno opustošenje naših gozdov po snegu in vetrju

Od 29. aprila do 8. maja letos je vladalo skoro nepretrgoma neurje, ki je povzročilo pravi polom v naših najlepših gozdovih pod Košuto. Spominjam se velike povodnji Tržiške Bistriče in Mošenika, močnega vetra, ki je gonil oblake proti jugu, iz katerih je v lukisah deževalo. Toda v višinah nad 800 m je naletaval sneg, ki je pokril krošnje dreves, ter zaledenel na drevesa. Podrta in polomljena ga snega so se začele krošnje (obrše) dreves upogibati, pri tem pa so sunkoviti udarci veta povzročili polome obrš, polome debel in izruvanje celih dreves. Podrta in polomljena debla smrek in jelk leže razmetana od Dolžanke do Raven pod Kofcami, pod še stoječimi drevesi pa leže posuti vrhovi dreves, tako da imamo vtis, da so bile obrše direktno razirane od debla. Pot na Kofce je mestoma zbarikadirana z izruvanimi drevesi. Že veter, ki je divjal od 16 do 19. aprila letos, je zapustil težke sledove, vendar je ostala škoda lokalizirana na odprtih in prebrane gozdove. To majsko neurje pa je poseglo s svojim razdiralnim delovanjem v kulturo in odrasle gozdove od 900 m višje, razrahljalo je naše gozdove ter na stežaj odprlo vrata nadaljnemu uničevalnemu delu vetra in snega. Močno deževje je povzročilo zemeljske usade in ježe, odlome celih plošč na travniških površinah, razširilo in podaljšalo hudojniška korita.

Erozinvo delovanje vode se stopnjuje in če nam ne bo uspelo, da tega delovanja ne zajezimo pravočasno, bomo začeli biti boj za Tržič, da se ne potopí v pesku, ki ga bosta nanesla voda in veter. Vsa naša javnost mora biti obrnjena na gozdarstvo. Tržič se ne bo smel širiti na račun gozdne površine, po strminah, niti ne ob vodah, ampak samo proti jugu, tja, kjer ne more rušiti ravnotežja. Danes ni več samo nalogu okrajnih gozdarjev, gozdnih uprav, kmetskih zadrg, privatnih gozdnih posestnikov, ampak vsakega od nas, da skrbimo za naše gozdove, posebno za pomladek, da ga očuvamo, ako že ne sadimo.

Kakšni so razlogi za te nenevadne vremenske spremembe in zakaj naenkrat tako rapidno propadajo naši gozdovi? Vtis imamo, da je nastopila pri nas kontinentalna klima. Verjetno je, da je ta sprememba posledica razredčenja gozdov ali celo uničenja gozdov pri severnih narodih od Avstrije do Švedske. Obnova porušenih tovarn, domov, potreba po poljedelskem zemljišču za prehrano pomnoženega prebivalstva zahtevajo nove in nove žrte gozdov. Naravne barikade iz dreves proti divjanju veta popuščajo, vetrovi pridobivajo na silovitosti, zato so čim dalje težje posledice njihovega vpliva, istočasno izgublja gozdrovno tlo na sposobnosti vpijanja vode, tako da dežnica hitro odteka po pobočjih ter odnaša zemljo; pri tem pridobiva na rušilni – erozijski moči. Pobočja se trgajo, rušijo, zemeljski usadi se

večajo, hudojni se bohotno razvijajo.

Ce analiziramo naše gospodarjenje z gozdi, bomo našli tudi pri nas etape uničevanja gozdov. Prva fronta zaščitnih gozdov je padla v korist planinskih pašnikov, visoko nad Kofcami so se nekoč razprostirali smrekovi in jelovi gozdovi, višja pobočja Košute pa so bila prepletena z rušjem, planinskih vrbami, jeleno, veleso itd.

Ciste sečenje so imale na teh višinah nepopravljive posledice na spodaj ležeče gozdove, katere so bivši posestniki posekali na golo ter jih delno na novo pogozdili, delno pa odstranili iz teh sestojev listavce ter s tem občutno oslabili gozdna tla.

Gozdovi, ki so ostali tako razredčeni so zaradi ponovnih sečenj – začeli postajati žrtve vremenskih katastrof. Ceprav to poslednje upoštevanje gozdov nima zveze s sedanjim gozdnim gospodarjenjem, bo vendar moralno trpeti škodo za pregrehe, napravljene pred pol stoletjem in kasneje našim gozdovom.

Na vrsti so sedaj niže ležeči gozdovi, ki so mladi, ali pa slabovzeti in delno še bolj razredčeni kot višinski.

Kakšne ukrepe maj izvajamo, da zadržimo upropašenje niže ležečih gozdov? Našel bi nekaj nujnih predlogov, ki se

mi zde za našo okolico najvažnejši, da si zagotovimo še potrebne rezerve lesa pa primer ponovnih katastrof.

1. Pogozditev celega Kamnika, delno Kriške gore in Dobrče.

2. Pogozditev pašnikov, delno livad in travnikov na strmih pobočjih z gozdnimi ali sadnimi sadikami.

3. Čuvanje gozdnih sadik pred uničenjem in stroge ukrepe za zaščito pomladka.

4. Izpeljava gozdnih cest na takih mestih, ki ne bodo povzročali usade zemljišča niti ne zamenjavali hudojniških korit (koloseki). Vse koloseke, po po katerih drvi voda ob nalinu in poglablja korito – rekonstruirati, preložiti odnosno pogozditi.

Narava je v milijonih letih korak za korakom prepletala gore in doline z gozdovi ter skrbela sama za ravnotežje. Toda človek ruši to ravnotežje s svojim delovanjem; ko pa je temeljito porušeno ravnotežje, je ni mogoče več v 1 letu niti v decenijih popraviti, za gozdove je 100 let prekratka doba. Gozdovi so prispevali k razvoju industrije in obrti, čas je da se izposojeni delež čimprej in v izdatni meri vrača nazaj v gozdove, v korist skupnosti.

Zakaj je bilo to potrebno?

(Vprašanje na naslov železniške uprave)

Ob spremembni voznega reda je Tržičane zelo prizadela ukinitev ugodnosti, ki so je doslej uživali in ki je obstajala v tem, da so ob sobotah že ob enajstih dopoldne lahko kupovali nedeljsko povratno karto. Ta ugodnost je s spremembom voznega reda ugasnila.

Doslej je namreč vozil dopoldne vlak M 8635 z odhodom iz Tržiča ob 11. uri. Namesto njega vozi zdaj vlak P 8633 z odhodom ob 10.55, torej pet minut prej kot prejšnji. Določbe o nedeljskih povratnih kartah določeno pravijo, da velja ta popust pri odhodu ob sobotah že v času med 11. in 12. uro, če med 12. in 13. uro ne odpelje noben vlak iste vrste. Tako je zaradi pet minut bolj zgodnjega odhoda dopoldanskega vlaka prenehala ta ugodnost.

Vprašujemo, čemu je bila ta sprememba voznega reda potrebna. Ali zgolj zato, da mora potnik nekaj delj kot prej čakati v Kranju na zvezdo z Ljubljano? Iz Kranja odhaja vlak P 913 proti Ljubljani šele ob 11.44. Tudi če bi tržičan prihajal v Kranj šele ob 11.30, bi za prestop ostajalo še več kot dovolj časa.

Ali pa se morda zdi železniški upravi škoda, da bi se delovni ljudje Tržiča še nadalje okoriščali s popustom, kot so se doslej.

Sprehajališče pod Kamnikom

Jeseni leta 1953 je Turistično društvo z odobritvijo investitorja LOMO Tržič pričelo graditi sprehajalno stezo pod Kamnikom, ki bi služila za sprehode Tržičanom, poleg tega pa bi predstavljala najkrajšo zvezo Słapa z zgornjim Tržičem.

V zimskih mesecih pa je prišlo do zemeljskih udorov na več mestnih, ki so nastali, vsled labilnosti terena in vsled nedokončanih zavarovalnih del. Stanje steze je naslednje:

Njen prvi del, t. j. od odcepa od stare grajske poti proti Slapu, je na levem strani zavarovan z oporečim zidom iz kamna, ki je povečini sut, na drsnem terenu pa je kamen vezan s cementom. Od krone zidu navzgor je teren deloma običlen z rušo, deloma pa pesejar s travo, tako da bo ves del prijetno zelen in ne bo kazil naravnega videza.

Desna stran je na nevarnejših mestih podprtih s suhim kamnitim zidom, zgornja plast kamna pa bo vezana s cementom, najoča pa v bližnji prihodnosti postavljena šiščna ograja.

Prav tako bo zavarovan zemeljski udor nad jezom.

Drugi del steze, nekako od Bistriškega jeza dalje pa je stabilnejši. Usek v rahlem materialu bo podprt z nizkim zidcem, dočim je spodnji rob že stabiliziran.

Zadnji del steze, kjer je pred-

videna premostitev Bistrice z visečim mostom, je urejen le provizorno. Obstojeca lesena brv služi le v gradbene svrhe in je torej samo provizorij. Včer na Dolinsko cesto je prav tako provizoren in bo po postavitev fiksnega mosta primereno urejen.

Vsa steza je široka 1,50 m. Čim bodo gradbena dela končana, bo steza posuta s peskom in gladio izravnana. Na primerih mestih bodo postavljene klopi.

Z ozirom na vložen trud in denar prosi TD vse Tržičane – sprehajalce, naj upoštevajo naslednje želje:

1. Vsako rušenje in kvarjenje terena in zidov je prepovedano.

2. Posebno pažnjo je polagati na varnost ognja, ki ga lahko povzroči vžigalica ali cigaretne klope.

3. Steza se ni povsem gotova, zato naj ne zabavljajo po nepotrebni nad nedokončanim delom.

Dokončna dograditev steze bo ne le Tržiču v korist, ampak bo približala romantičen predel pod Kamnikom vsakemu prebivalcu, željnemu prirodnih lepot.

Da se prepreči vsaka nadaljnja škoda, so se sedaj izvršila najvažnejša zavarovalna dela na tem terenu.

A. J.

Pospešujmo turizem!

MEDNARODNA AVTOBUSNA PROGA SKOZI TRŽIČ

S 7. junijem začne obratovati med drugimi mednarodnimi avtobusnimi progami, ki so bile vzpostavljene letos, po medsebojnem sporazumu med Avstrijo in Jugoslavijo, tudi avtobusna proga Celovec–Tržič–Bled. Zadaj bo vozil avtobus na tej progi enkrat tedensko, z julijem pa bo začel voziti trikrat tedensko. Proga oskrbuje pošta v Celovcu.

TURISTIČNO DRUŠTVO IMA NA PROČELJU NOV EMBLEM

Konec maja je bil vzidan na pročelje hiše v kateri ima Turistično društvo svoje prostore emblem z napisom »Turistično društvo« in tržičkim grbom. Osutek zanj je napravil arh. Tone Mlakar iz Ljubljane, emblem sam pa je vklesal v domači kamen (grob iz Peračice), iz katerega je večina tržičkih portalov in okenskih okvirjev, mladi talentirani tržički rojak, slušatelj Akademije za likovno umetnost Vinko Ribnikar. Emblem je lep okras poslovalnice Turističnega društva in Tržiča sploh in bo vzbujal tudi pri obiskovalcih našega mesta pozornost.

ŽREBANJE SREČK TURISTIČNE LOTERIJE PRELOŽENO

Kot nam sporoča Turistični biro v Ljubljani, je žrebanje srečk Turistične loterije za mesec dni preloženo. Po žrebanju bomo naše odjemalce o izidu žrebanja takoj obvestili.

Turistično društvo

Tržiška mlada njiva »NOVE PISANICE«

SPOMIN

Na nebu zvezda prva zamigljala, je noči krasni bajno svatovala. Z vsem žarom mesec je na nebu [sijal], da v potoku žar se je blestel.

V tej čarobni noči pot vodila me do potoka izpod mlinja. Tam vrba žalostna se sklanja [nad vodo, ker mlinček več ne ropota živo. Prehitro mine čas ob tem poto- [ku, ker vse je v cvetju in pa v [petju, zato pa vsak rad pride v Gra- [ben naš, ko pomlad se prikaže izpred [vrata.

Vsakdo rad po našem Grabnju [se sprehaja, ker gozd se vije v vseh smereh, in zajčki se lovijo po poteh, kakor v sredi temnega gozdiča.

Kadar spomin se na preživele [dne, v naravi se mi hitro misel [spremeni. Najlepša pesem enkrat je [končana, najlepši cvet v jesenskem jutru [vzame slana. Popović Stana

STARA VAS

Blatna pot se vije skozi vas, ob njej stope šesene hiše, okrog njih pomladni veter piše, na njih pozna se dolgi čas.

Kot starka uboge hiše tam [čepijo, na usodo kruto čakajo, zdi se, da tiho plakajo, in vse se ujema z veta melo- [dijo].

Ko pa na zemljo pade tihia noč, se okna kočic osvetlijo, kot bi dobila čarovniško moč.

In to ponavlja se prav vsako [noč, dokler usode ne učakajo, dokler ne pride usode val [deroč. Janc Marjeta.

OSAMLJENI CVET

Sredi pustega praznega polja rasel osamljen je cvet, pogrešal ni niti prijatelja saj misli, da sam je na svet.

Nekoč priletel je k njemu me- [tuljček vesel, razigran potepuh, norčeval se je nagajivček, mali, rumeni lenuh.

Metuljček je kmalu odletel ogledat naprej si nov svet, ostal je zopet osamljen sredi pustega polja sam cvet.

Sedaj zaželet si drugam je, iskat si prijateljev novih, a vedel ni, kam naj zavije, po katerih naj hodil bi potih.

Po polju hodili otroci veseli in uzrli osamljeni cvet, utrgali so ga in hiteli naprej, čez polje v nov svet. Janc Marjeta

Nevihta

Pred pol ure je sijalo sonce. Nebo nad menoj je bilo jasno, le na vzhodu so se kodrali oblaki v goste kosmiče, kot velikanska čreda ovac. V dušči vročini, ki je težko delovala na živali in rastline, sem gledal v nebo, ki se je vse bolj zastiralo z meglemimi kvičicami. Smreke so tiho, mirno stale, kot da bi nekaj pričakovale. Nič se ni zganilo. Vse je bilo tiho. Listavci so povešali svoje veje proti zemlji. Prašna sivozelena trava je ležala po zemlji in malokatera bilka je še zdravo zrila proti nebu. Pticev ni bilo ne videti in ne slišati. Občutil sem to grozečo tišino na zunaj in v duši. Suha veja, ki se je zlomila pod menoj s topim pokom, me je kar prestrašila da sem bil nekaj časa čisto miren. Zelo moreče deluje tišina na človeka, vmes pa kakšen pok, ki se ga ne nadeja.

Meglene ovčice na vzhodu so se spremenile v grozeče, temne oblaka, ki so se vse bolj včali in približevali. Spreminjali so se v razne figure, da so mi razburkali fantazijo. Včasih se je v daljivi motno zasvetilo in čez nekaj časa je oddaljeni grom zagrmel v tihi, že kar strašni gozd.

Le na severozahodu je bila še črta jasnega neba. Povsod drugod pa so se podili mrki, gosti, temni oblaki. Postajalo je temno. Odpel sem si srajco, ker je bilo težko soporno ozračje pritiskalo k zemlji.

Vedel sem, kaj bo. Nevija ali huda ura kot je rekla moja prabica. Nisem dolgo premisljeval. Vedel sem, da bi bil zunaj premočen, pod drevesom pa v nevarnosti zaradi strel.

Odšel sem kakih sto korakov proti jugu do skale, ki smo ji pravili duplo, ker je stala zelo poševno nagnjena na staro, kriivo, nevisoko in debelo smrekovo. V tej skali je bil kakor oklesan prostor kakih treh kvadratnih metrov.

S košato bukovo vejo sem z silo pometel kamenje in trhe vejice iz vdolbine in masul praprotja, ki sem ga nasmukal v srajco. Trikrat sem prinesel praprot, tako da je v vdolbinu nastalo kar udobno ležišče.

Odrezal sem nekaj po tri palce debelih in kakih dva metra dolgih palic in jih poševno prislonil na vdolbino. Na te palice sem namestil smrekove veje, da sem čisto zadelal duplino. Približno v sredi te umetno nařejene stene sem pustil kakega pol kvadratnega metra veliko odprtino, da sem lahko gledal ven.

Prve kaplje so že padle, ko sem pobiral suhe veje in dražje, ter jih metal skozi odprtino umetne stene v »sobico«. Na spodnji strani stene sem odmaknil nekaj vej in se po vseh štirih splazil v svoje bivališče. Tedaj se je zabliskalo in obenem zagrmelo, da me je kar pognalo v kamenito steno medje sobice. Z glavo sem se zatekel v skalo, zatulil in s solzami bolečine v očeh odmaknil na ležišče. Dolgo sem tiščal glavo v protju in miril svoje bolečine ter v mislih hlabil komaj nastalo buško. Počasi sem sedel in se naslonil na steno.

Zunaj pa je lilo kot iz škafa. Vmes pa so nebo sekali bliski in grmenje je pretresalo ozračje. Spet se je zabliskalo, da sem se stisnil v najbolj odda-

ljen kot. Sumenje in pluskanje vode po vejah, skali in potoku je bilo toliko, da sem mislil, da teče celo reka mimo. Spomnil sem se na vžigalice. Naložil sem tanke vejice, jih zložil v piramido ter to začgal. Prijeten plamen je osvetljeval duplino. Naložil sem še nekaj debelih vej. Hitro so se vnele. Dima ni bilo skoraj nič. Legel sem na protje, igledal v plamen poslušal šuštenje dežja, se zdrznal pri vsakem močnem blišku in poslušal grmenje neba.

Plamen je pojmal, grmenje se je oddaljevalo in enakomerne šuštenje dežja me je uspaval. Trdno sem zaspal in spal do poznega popoldne.

Sonce, ki je poševno pokukalo skozi vejno steno mi je posijalo na obraz in zato sem se zbudil.

Sedel sem in si mel oči. Tako sem se vsega spomnil. Potipal sem buško, kar mi je dalo misli, kako sem lezel v duplo. Buška je bila še precej obilna. Odgrnil sem veje in name se je lusula ploha kapljic, da nisem več zaspansko gledal v svet, ki je bil kakor novorojen.

Sonce je stal že nad Jelovico in pošiljalo v pisan umit gozd svoje svetlikajoče žarke. Kapljice so se mavrično svetlike kot majhni biseri.

Potresel sem mledo lipu. Usulo se je nešteto kapljic. Za trenutek se je pokazala mavrica, ki pa je bolj in bolj blede la in se izgubila v bujno zeleni.

Ptice so čivkale, žvrgolele in gostole. Kosovo petje me je spremljalo do roba gozda, ko sem se vračal domov. Bredel sem toplo vodo, ko sem stopal čez močvirje in premisljeval, kako lepa in vesela je mladost.

Faganel Marijan

Vzgojni problem

Tvoja sebičnost, mati . . .

Naj mi oproste vse tiste matere, ki so posebljena ljubezen in požrtvalnost! Naj mi oproste, da ne bom danes omenjala njihovega neizmernega truda in prizadevanja iz dneva v dan, iz leta v leto, dokler ne zatisneš oči za vselej.

Otroci in družina so njihov življenski smoter, zanje žive in žrtvujejo svoje lastne želje, njim razdajo svojo skrb in ljubezen. To so žene, vredne najglobjega spoštovanja vse človeške družbe.

Ne, danes hočem pisati o materah, ki jih njihov lastni egoizem zapelje tako daleč, da greše proti družini, proti svojim lastnim otrokom.

Mlada je še, rada je lepa. V čem pa pojmuje večina žensk to zapeljivo besedo? Seveda — obleka! Rada bi si kupila to in to, da bi bila čim prijetnejša na oko. Lakhomislna ne pomisli, da je denar drag, da je težko prislužen in ga ne smemo prelahko puščati iz rok. Mesec je dolg. Otroci morajo jesti vseh 31 dni in končno tudi mož in sama tudi. (Ah, kaj! Ko je pa v izložbah tako lepo blago, že tako lepo, da se ne more

upirati. Kupljeno je. Kaj pa šivilja? Draga. Toda ona bo le lepa! Sredi meseca zmanjka denarja. Kolikor more, skriva pred možem kako hudo prazna je njena denarnica. Končna rešitev iz zagate — dolg.

Materina potratnost je že mnogokrat uničila srečo družine. Prepiri, očitki, lačni, bledi otroci. — A nova obleka ji ne prinese zadoščanja, saj se je drži toliko grdega. Nič ni mislila na posledice, ko je zapravila denar, sedaj ji vest očita...

Res je, da mož ne vidi rad, če je žena zanemarjena. To tudi ni treba. Tudi v starici oblike si lahko čedna.

So žene, ki pozabljujo na svoje dostojanstvo, ki so jim otroci celo na poti. Tudi poročene žene, ki jim je mož na poti. Sledi svojim nagonom. Iščejo in si dobe ljubček. Otroke spodi spati, sama pa k ljubčku! Kaj naj rečem o takih izrodkih? Kako more še pogledati v jasne oči svojih otrok? Ko se vrne domov, se jim hlini, jim nosi bonbonov. Kako dolgo jih bo še lahko varala? Mar so ji otroci! Edina skrb ji je, da ne bi česa izblebetali. Zato sledi

nauk: »Ne smeš nikomur povediti! Ne smeš povedati očku! Laže, laže neprestano. Ali misliš, da otroci ne čutijo, da se njihov dom podira, da je njihova sreča pokopana? So matere, ki v svoji blodnji zaidejo tako dalet, da vodijo ljubčke že kar na dom. Saj otrok še nič ne razume! Ali res ne razume? O, kako, kako se motite! Prezgodaj razume in vidi vse tisto grande, cesar ne bi smel nikdar vidi.

Danes je bil plačilni dan. Namesto domov je zavila v gostilno. Šele ko je noč, pride vesela, blešečih oči, sila prijazna. Objema otroke in jim deli bonbone. Nenadoma se pa zjoče in zdihuje, kako je življenj težko, kako je nesrečna. Seveda je nesrečna, saj je v gostilni zapravila preveč in bo jutri in prihodnji teden in še in še zapravila, kar bo mogla — pijanka.

In potem: beda, bolejni tepejni otroci. Zima brez — dry in premoga. Zaloge prazne. Ni sadja, ni krompirja. Edina pomoci — tatvina.

Kakšna čast za take matere!

Razstava mladinskih risb

Od nekdaj je že v navadi, da šole prirejajo ob koncu šolskega leta razstave risb in drugih šolskih izdelkov. Tako tudi pri nas. Ali zadnji dve leti opažamo obiskovalci gimnazijске razstave risb veliko sprememb. Medtem ko so včasih vzgojitelji izbrali za razstavo najljubšje med lichenimi in skrbno izdelanimi risbami, ki pa obiskovalcu niso razen tega, kako so se dijaki in njihovi vzgojitelji vse leto trudili, povedale nič, nas je že lani, še v večji meri pa letos gimnazijска razstava risb zelo presenetila s svojim živim pričevanjem o nečem novem.

Ze prvi pogled na risbe na letošnji razstavi, ki je bila odprta v dvorani »Svobode« v dnehu od 19. do 22. maja, je pokazal, da le-ta ni služila ničemurnosti najboljših in najnadarsejših risarjev. (in eventuelno tudi njihovih staršev), saj njihova imena niti niso prišla do izraza, temveč je imela namen prikazati, kakšen je likovni izraz estetskega čustovanja pri mlađoletniku tam med 10. in 15. letom sploh.

In pokazala je vsaka risba zase, da otrok namoč živo dojema svojo okolico, da ima bujno domišljijo, da ima estetska čustva — in da ima hotenje, vse to, kar njegovo duševnost prevzema, tudi likovno izraziti. Izraža se pa — po svoje, pravinsko, ker je pač šele v začetku likovnega ustvarjanja. To torej niso risbe »talentiranih risarjev«, še manj risbe pridnih dijakov, ki potezo za potezo veste sledi svojemu »učitelju« risanja to so namreč risbe — mlađi umetnikov na prvi stopnji razvoja. Umetnikov, ki se seveda še

TRŽIŠKI ANSAMBLI GOSTUJEJO PO RAZNIH KRAJIH

Tolikšnega zaleta v Tržiču, kot v zadnjem času v kulturno umetniški dejavnosti dolgo ne pomnimo. Za konec sezone je pripravilo kar šest umetniških ansamblov samostojne programe, s katerimi ne nastopajo le pred domačo publiko, temveč gostujejo z njimi tudi po raznih drugih krajih Gorenjske. Samo v soboto, 22. maja in v nedeljo, 23. maja so odšle gostovati štiri skupine iz Tržiča v pet različnih krajev in opravile tam šest nastopov. »Hmeljsko princeso« so igralci uprizorili v nedeljo zvečer na Primskem, komedijo »Draga Ruth« v soboto zvečer v Križah, v nedeljo popoldne in še zvečer v Tacnu, pevski zbor Svoboda je v soboto zvečer ponovil svoj koncert pri Sv. Ani, gimnazijска folklorna skupina pa je v nedeljo popoldne zaplesala Dupljancem. Gostovanja pa s tem še niso zaključena. Svet za prosveto in kulturno pri OLO Kranj je povabil dramsko sekcijo, godbo na pihala in pevski zbor »Svobode« ter gimnazijsko folklorno skupino, da izvedejo svoje programe te dni še pred mlađinci, ki opravljajo ta čas tečaj predvojaške vzgoje v Križah. Razen tega imajo naštete skupine v načrtu gostovanja tudi še drugod. Vsekakor lep uspeh njihovega dela!

niso povzeli do kdove kako viškega pojmovanja elementov svoje okolice, ki jim manjka sedva predvsem znanja, ki pa imajo v sebi nesporočno zdrave zametke umetnostnega izražanja.

Docela novega duha v pojmovanju namena risarskega poukana gimnaziji je pokazala ta razstava. Ta novi duh se kaže v tem, da priznava slehernemu povprečnemu otroku njegovo lastno duševnost, mu pušča popolno svobodo v načinu oblikovanja, si ne lasti nobene pravice, da mu diktira, temveč ga le spodbuja, da išče vedno točnejši, a povsem lasten izraz svojega čustovanja, ga le nekje iz ozadja nevilsivo vodi, mu odpira oči ter mu daje kvečjemu tehnične nasvete.

Poleg tega povsem novega pedagoškega gledanja na pouk risanja očitujejo razstavljenne risbe tudi sicer marsikatero novost. Dijaki se lotijo v svoji sproščenosti poslikovanja velikih ploskev, poslikavajo te velike ploskev koletivno, delajo v različnih tehnikah (mozaiki!) in še to in ono.

Poseben učinek pa je letošnja

razstava dosegla še s svojevrstnim aranžmajem. Z risbami so čez in čez prekriti vsi neurejeno krog in krog dvorane postavljeni zasloni, da učinkujejo v celoti kot ena sama živo poslikana ploskev (risbe so brez belega roba!) Posamezne risbe se izgubljajo, zlivajo se v eno, kot bi to ne bila razstava risb, temveč svetlošče muze likovne umetnosti, ki ga je poslikal en sam umetnik.

Prof. Milan Batisti z obeh gledeš, kot pedagogu in kot aranžerju, k uspehu, ki ga je dosegel v razstavo, čestitamo!

* * *

Razstava je bila vse štiri dni deležna velikega obiska. Prvi so jo obiskali zastopniki oblasti, družbenih organizacij podjetij in ustanov iz Tržiča. Nato so jo nepretrgoma od jutra do večera vsak dan obiskovali odrasli in otroci, od katerih je vsake odhaljal bogatejši in nje. Vzbuđila pa je pozornost tudi zunaj. Ogleddali so si jo med drugim tudi zastopniki Sveta za prosveto in kuluro okraja Kranj, ki so se izrazili o njej zelo pohvalno. Obiskovalci so svoje vtise zapisali tudi v spominsko knjigo, ki jim je bila v ta namen na razpolago na razstavi.

J. R.

Nastop gimnazijске folklorne skupine

V četrtek, 20. maja je s šestnajstimi plesi nastopila v kino dvorani folklorna skupina tržiških gimnazijcev in pokazala plodove svojih letošnjih vaj. Nastop je do zadnjega pripravljal pokojni Franc Uršič, učakal pa ga ni, temveč se je tik pred nastopom za vedno poslovil od svojih mlađih priateljev. Hvaležni učenci so svojo glavno letošnjo prireditev posvetili njegovemu spominu.

Nastopilo je deset parov plesalcev, od katerih večina pristaže že drugi generaciji učencev pokojnega učitelja. Razen plesov, ki smo jih videli že prejšnja leta, so izvajali tudi nekaj novih. Zakladnica plesov, ki jih iz davnine hrani skupina, in jih bo, upamo, ohranila še novim rodovom, je postal torej že kar precej bogata. Verjetno sicer ni povsem čista in bi bilo treba elemente prave domače folklore iz nje šele izluščiti, vendar tudi tako, kot je, v glavnem predstavlja redek primer na Slovenskem. (Drugotni umetni vrvki, ki jih naši predniki niso spoznali, so večjidel plod velike osebne ambicij učitelja naše skupine.)

Nanovo pripravljeni nastop je veliko pridobil tudi z enotnostjo noše. Medtem ko so lani nastopili v enotni noši le plesalci, so letos doble enotna nova krila tudi plesalke.

Izvajanje plesov je bilo prav dostojno in so vsak zase doživel pri gledalcih topel sprejem. Posebno navdušenje so sprožili kajpada plesi z večjo barvitostjo, s hitrejšim tempom. in z večjo sproščenostjo. Vendar se moramo zavedati, da tudi ostali, manj učinkoviti, po svoji notranji vrednosti za njeni nič ne zaostajajo in smo jih dolžni enako ceniti.

Zunanji učinkovitosti izvajanih plesov je razen godbe, ki je bistven element ritmičnega upodabljanja, precej pripomogla tudi scenarija, ki je bila skladno s slovensko ljudkostjo v plesih slovensko domačijsko urejena.

Med prvim in drugim delom nastopa folklorne skupine se je poslušalcem predstavil na tam večeru tudi literarni krožek tr-

IZ UREDNIŠTVA:

Prispevke za naslednjo številko nam pošljite, prosimo, najkasneje do 10. t. m.

Pa še to prosimo naše dopisnike: Pišite na primeren papir (pisarniški format)! Papir dobite v naši pisarni. Oglasite se ob pričilih v njej! Pišite s črnalom! Puščajte med vrsticami dovolj prostora za popravke! Z upoštevanjem teh navodil prihranite nam in tiskarni mnogo časa.

KINO

V soboto, 12. in v nedeljo, 13. junija: **Dobri vojak Blum**. Švedska filmska komedija.

V torek, 15. in sredo, 16. junija: **Volpone**. Francoska filmska drama.

V četrtek, 17. in petek, 18. junija: **En dan življenja**. Mehniški revolucionarni film.

V soboto, 19. in nedeljo, 20. junija: **Jutri bo prepozno**. Francosko-italijanski vzgojni film. V torek, 22. in v sredo, 23. junija: **Rdeči znak hrabrosti**. Ameriški film po psihološkem vojnem romanu Stephana Cranea.

V soboto, 26. in v nedeljo, 27. junija: **Dvoboje ob srebrnem potoku**. Ameriški kovbojski film v barvah.

V torek, 29. in v sredo, 30. junija: **Sreči. Italijanska ljubezenska drama.**

žiških dijakov in to prav tako z uspehom. Nekaterim pesniškim prvencem med prebranimi deti je treba kar priznati nekaj pesniške sile.

Večer je bil lepo doživetje za marsikaterega gledalca in bi bilo prav, da tržiška mladina s svojim delom na umetniškem programu vztrajno nadaljuje. J. R.

Anderson: Zašlo je sonce Gostovanje Prešernovega gledališča

V četrtek, 24. maja je po daljšem premoru zopet gostovalo prisnje Prešernovo gledališče iz Kranja. Zaradi spremembe repertoarja, za katero smo izvedeli še po šizidu prejšnje številke, ni bil na programu Ljubavni voz, kot smo to napovedali, temveč tragedija Zašlo je sonce.

S svojim gostovanjem je Prešernovo gledališče ljubiteljem dramske umetnosti v Tržiču zelo ustreglo. Prvič zato, ker nas je seznanilo z enim največjimi sodobnih ameriških dramatikov, Maxwellom Andersonom, drugič zato, ker nam je z njegovo tragedijo odstrlo zastor in odprlo pogled v košček resničnega življenja tistega velikega sveta, ki smo včasih z zavzetjem izgovarjali njegovo ime: Amerika, pa je to ime prav po tej tragediji za marsikoga dobitlo drugačen prizvok, tretjič pa zato, ker je to gledališče tako kvalitetno, da nič ne čutimo, da ne sedimo v ljubljanski Drami ali v ljubljanskem mestnem gledališču, ko

prisostvujemo njegovi predstavni.

Globoko so nas pretresle kričivost ameriških sodišč, njihova odvisnost od kapitala, trajična usoda ameriškega proletariata, ki mu sonce še ni vzšlo, gangsterstvo, ki nimajo ameriške oblasti ne volje ne moči, da napravijo konec njegovemu zločinskemu podtalnemu delu... Globoko so zarezale sledove v duše gledalcev liki kot so Garth, Miriamne, Gaunt, Trock...

Ljubitelji gledališke umetnosti, ki jih sicer še ni dosti, se in še vabijo Prešernovo gledališče v Tržič. Poslanstvo provincialnih gledališč je prav v tem, da prodro s svojo umetnostjo v vse tiste kotičke naše domovine, ki so najbolj odrezani od kulturnih središč, in jim prinašajo vsaj drobce kulturne ustvarjalnosti, čeprav se to s komercialnega gledališča komaj ali sploh ne izplača. Zato upamo, da nam Prešernovo gledališče z Ljubavnim vozom in Ekvinočijem ne bo ostalo na dolgu. J. R.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Nekaj misli o tržiškem nogometu in o „navijačih“

Pravzaprav ne nameravam v tem kratkem dopisu polemizirati o tem, kaj je prav in kaj ni prav, pač pa hočem podati svoje osebno mnenje široki športni javnosti, ki se mi zdi, da ni dobro seznanjena z delom in nalogami nogometnika v Tržiču,

Bilanca vsega delovanja nogometa v Tržiču nam kaže, da je nogomet pravzaprav ena tistih »živih« liger, ki je prav pri najbolj vnetih navijačih edina sposobna dati delovnemu človeku dovolj razvedrila. Prav je tako mišljenje, vendar pa v celoti temu zaključku ne bi dali vse prav. Tu gre za prestiž igranja in bodenja s strani ljubiteljev nogometa. Če bi sleherni gledalec stal v »koži« igralca, potem bi brez dvoma določene izraze raje opustil, kot pa da jih še drugim vsiljuje. Ne bo odveč, če pogledamo nekoliko nazaj, ko smo bili vajeni samih pohval (mimogrede povedano v tem času je bil nogomet v Tržiču morda na nižji tehnični stopnji kot danes), ker je vsaka tekma prinesla po najmanj 6 golov razlike v korist domačega moštva. Danes je stvar drugačna. Kot se naše družbeno življenje nenehno izpolnjuje, tako se tudi v nogomet. Kraji med seboj tekmujejo in z izkušnjami in pridobivanjem znanja tudi napredujejo. Tudi v Tržiču je tako ali vsaj lahko bi bilo tako, toda... Tu se prav pred celoto postavlja vprašanje vzgoje nogometnika, razumevanja vse naše javnosti do te panoge športa in pa, ali smo pripravljeni sprejeti tudi poraz, ne da bi krivdo naprtili sodniku ali igralcem. Iz lastne izkušnje vemo le to, da ga ni igralca, ki se ne bi hotel boriti z žogo, če jo ima že enkrat pred seboj, ali si jo je v dvoboju z nasprotnikom priboril. Torej le ni pravilno napadanje, ko je bil proti močnejšemu nasprotniku slabši, pač pa mu je treba dati moralne opore v akciji, ko jo je dobro izpeljal. Gre tu za pravilno razumevanje športne igre, ne pa za to, koliko golov dobi kateri, ker je to stvar znanja posameznih moštev. Če bodo gledalci pokazali res zdravega športnega duha in enkrat za vselej opustili tisto »zmerjanje« na igrišču, tedaj bomo prepričani, da bodo tudi uspehi večji, kot pa so bili do sedaj. Samo toliko sem hotel povedati, da je treba na slehernem koraku videti nogometnika kot športnika, ne pa človeka kot osebo.

Nekaj misli je treba posvetiti tudi minulemu tekmovanju za prvenstvo Gorenjske. V letosnjih sezoni prvenstvenih tekem nam še ni omogočeno, da bi gledali »boljša« srečanja, kot nekateri misljijo, pač pa glejmo na to, da bogu na vsaki tekmi pravi športniki, ki tudi s svojo moralno oporo pomagamo tistim, ki se za ta šport v Tržiču največ žrtvujejo.

Rezultati zadnjih tekem

Pokalno tekmovanje v počastitev rojstnega dne maršala Tita:

NK Grafičar (Ljubljana) : NK Tržič (Tržič) 4 : 2
Aktiv Predilnice (Tržič) :

Kovinarji (Tržič) 4 : 2

Pokala v stalno last sta si pridobila NK Grafičar in Kovinarji.

Pri glavnih tekmi je treba vsekakor omeniti, da domača moštvo ni pokazalo vsega, kar zna, izvezemši tov. Primožič, ki je s svojim nastopom dokazal, da je trenutno najboljši vratar na Gorenjskem.

Začelo se je tudi tekmovanje za pokal maršala Tita. V prvi tekmi je NK Tržič nastopil proti NK Naklo ter ga porazil z visokim rezultatom 14 : 2 (4:2). Naklo je še mlado moštvo in je

treba njihovo borbenost vsekakor v bodoče upoštevati. Domača moštvo naj se enkrat za vselej iznebi nepotrebne »kombiniranja«, ker na ta način do izkupička ne bo prišel.

V okviru invalidskega tedna je bila odigrana tudi tekma, katere čisti dobiček je bil namenjen za podporo partizanskim sirotom. V tej tekmi sta se pomerila sindikalna aktiva PREDILNICE IN TKALNICE (Tržič) in aktív KOVINARJEV (Tržič). Rezultat 8 : 3 (7:1) odgovarja poteku igre. Vsekakor je pričakovati, da se bodo podobna tekmovanja vršila bolj pogosto, ker bo le tako možno najboljše zblžanje delovnih kolektivov na športnem polju. Seveda pa je treba vzopredno z nogometom organizirati tudi druga tekmovanja, saj je področje športnega udejstvovanja zelo bogato.

—poto—

PERSPEKTIVNI RELIEFNI ZEMLJEVID SLOVENIJE

Turistična zveza Slovenije v Ljubljani je izdala perspektivni reliefni zemljevid Slovenije in sosednjih pokrajin. Izdelal ga je Ivan Selan s sodelovanjem Antona Rojca, vsebino sta pa pregledala prof. dr. Valter Bohinc in prof. France Planina.

Zemljevid ni nov samo po datumu, ampak predvsem po načinu prikaza in izdelave. To je slika Slovenije, kakršno bi približno videli tisti, ki bi se dvignil 15.000 visoko nad Kvarner in gledal proti severu. V ospredju zemljevida so upodobljeni Gorski Kotar, Reški zaliv, s Snežnikom v ozadju, severni del Istre z Učko in Slavnikom ter Tržaški zaliv. Sredino zemljevida tvori Ljubljanska kotlina, na zahodno stran se širijo Gorenjska ravnina, Julijske Alpe, Kras in Furlanska nižina, na vzhodno pa Dolensko, Posavje, Celjska kotlina, Pohorje in Dravsko polje. Za Karavankami se vidijo Rož, Podjuna, Celovška kotlina ter dolini Krke in Labotnice. V daljavi se vidijo visoki grebeni Alp ter onstran njih še Donava. Za Prekmurjem je vidno Porabje in nižina z Blatnim jezerom. V dnu dolin se vidijo reke, ob njih ležijo mesta, na vse strani tečejo ceste in železnice. Pobočja gora so osvetljena in osenčena v skladu z njihovo členovitostjo, na njih se vidijo kompleksi gozdov.

Tako za turistično propagando, kot za učni pripomoček v šolah so perspektivni reliefni zemljevid zelo prikladni, ker prikazujejo pokrajino na čisto naraven način, kakor da se opazovalec razgleduje ob najlepšem vremenu s kake visoke gore. Ta zemljevid je prvi zemljevid, ki prikazuje na tako nazoren način vso Slovenijo.

Perspektivni reliefni zemljevid Slovenije je bil izdelan kot stenski zemljevid, ki naj bi na najbolj enostaven in najlaže razumljiv način prikazal našo domovino. Tak stenski zemljevid stane din 340.—, z vrisano državno mejo din 360.—. Da bi bolj priročen, je del naklade bil izgiban v žepni format. Stane din 380.—.

Zemljevid ima na zalogi Turistično društvo.

Dežurna služba v brivnicah

- 14. junija: Godnov Mihael, Trg svobode 17.
- 21. junija: Petrič Josip, Koroška cesta 7.
- 28. junija: Stepišnik Ernest, Partizanska ul. 8.

Mabi aglasi

Otroški športni voziček prodam. Naslov v pisarni Turističnega društva.

PREKLIC

Podpisani preklicujem in obžalujem vse, kar sem neresničnega govoril o Karlu Dolinšku, gostilničarju pri Sv. Neži.

Golmajer Vinko delavec v tovarni Peko v Tržiču

Planinsko društvo Tržič

OPOZARJA,

da so od 1. junija 1954 daje redno dnevno oskrbovane postojanke — Dom pod Storžičem, Dom na Kofcah, Kostanjevčeva koča na Dobrči, ki je povečala število prenočišč; da bo v kratkem na razpolago zemljevid »Savinjskih ali Kamniških Alp« v merilu 1:75.000, ki zajema tudi naša področja od Stola do Kokre pripravila ga je Planinska zveza in bo nadaljevanje znanega zemljevida »Julijskih Alp« v istem merilu, ki ga še lahko dobite v društvu; da mora imeti vsak, ki hoče uživati ugodnosti v planinskih postojankah pri prenočiščih in prehrani, plačano članarino za letos in da imajo oskrbniki strogonalog, da kontrolirajo legitimacije,

da bo mudilo obiskovalcem postojank pod Storžičem, na Kofcah in na Dobrči, ki bodo osta-

li v njih dalj časa, posebni po-pust;

da se mora vsak obiskovalec postojanke ravnat po hišnem redu, da prijemanje ni na mestu, da je treba brezpogojno paziti na inventar postojank in da se mora vsaka škoda takoj poravnati, kar zahteva tudi Planinska zveza,

da naj zahtevajo obiskovalci od oskrbnikov točno blokiranje in predložitev blokov,

da naj javljajo obiskovalci postojank in naših poti svoja za-pažanja društvu;

da morajo naše postojanke in planinci povsod in vsak čas iz-kazovati kulturnost, kajti potej nas drugi in tuji ocenjujejo; da je treba čuvati planinsko cvetje in živalstvo, ki še oživljata naš lepi planinski svet in da »divjaštvu« ni na mestu.

Gibanje prebivalstva

v času od 16. do 29. maja 1954

Rojeni: Mikolič Barbara z Blistrice je rodila dne 16. maja dečka; Valjavec Frančiška iz Tržiča je rodila dne 18. maja dečkico; Klemenčič Ana od Sv. Ane je rodila dne 19. maja dečka; Ošabnik Marta iz Tržiča je rodila dne 26. maja dečka; Duh Terezija iz Puterhofa je rodila dne 27. maja dečka.

Poročeni: Beguš Mirko, gozdnin delavec iz Puterhofa in Čadež Stanislava, tovarniška delavka s Pristave; Pušavec Anton, kmečki delavec s Hudega in Barber Gizela, tovarniška delavka z Loke; Markič Karel-Viktor, ključavnica iz Tržiča in Ležaja Suzana-Karolina, tovarniška delavka iz Tržiča.

Čestitamo!

V Argentiniji je umrl v 56. letu starosti tržički rojak Karel Ber-

ger, sin pokojnega Miha Berjerja. Pokojni je odšel iz Tržiča že pred kakimi 30 leti, pa se je vendar še vedno veliko spominjal svojega rojstnega kraja.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega očeta

FRANCETA URŠIČA

se zahvaljujemo g. dr. Živcu za skrbno zdravniško pomoč, č. g. Gregoriču, upravi, sindikalni podružnici in pevci komlektiva »Runo«, DPD in godbi »Svobode« v Tržiču, članom DPD »Svoboda« na Primskovem, folklorni skupini tržiške gimnazije, Društvu upokojencev, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti.

Hvaležne družine Uršič-Bertoneelj-Zebre